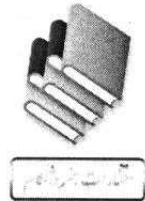


سفرنامه

سالنامه موسیقی کرمان



عنوان و نام پدید آورنده: سالنامه موسیقی کرمان/ به کوشش
شهاب جعفری گوهری؛ نویسندگان امید آزادگان... [و دیگران].
مشخصات نشر: کرمان: هنر دژاکام، ۱۴۰۱ -
مشخصات ظاهری: ج.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۹۰-۱-۱-۱؛ دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۹۰-۱-۱-۱؛ ج: ۱.
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
یادداشت: نویسندگان امید آزادگان، عبدالرضا اوحدی، سیاوش
برهانی، سیدفواد توحیدی، شهاب جعفری، مهناز دژاکام، ...
موضوع: موسیقی -- ایران -- کرمان (استان) -- مقاله‌ها و
خطابه‌ها

Music -- Iran -- Kerman (Province) -- *Addresses, essays,
lectures

شناسه افزوده: آزادگان، امید، ۱۳۶۳ -
شناسه افزوده: جعفری، شهاب، ۱۳۷۰ -، گردآورنده
رده بندی کنگره: ML۳۴۴/۸
رده بندی دیویی: ۷۸۹/۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۱۲۱۲۱
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیپا

به کوشش: شهاب جعفری ۱۳۷۰ -

طراح جلد و گرافیک: سروش شفیعی صفحه آرا: سروش شفیعی

چاپ اول: بهار ۱۴۰۱

لیتوگرافی: چاپ و صحافی: کهربا

تیراژ: ۲۰۰ قیمت: ۱۳۰/۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۹۰-۱-۱-۱

شابک دوره: ۹۷۸-۶۲۲-۹۴۴۹۰-۲-۸

مؤلفان این شماره (به ترتیب حروف الفبا):

آزادگان . امید، اوحدی . عبدالرضا، برهانی . سیاوش
توحیدی . سیدفواد، جعفری . شهاب، دژاکام . مهناز
رسانه موسیقی کرمان . (رسام)، طالب زاده . مصطفی
غیبی . آریابرز، نکویی . مسعود

آدرس: کرمان، بلوار امام رضا حدفاصل

بحرالعلوم و بلوار شیراز، پ ۹۷

@dezhakamart.pub

تلفن: ۰۳۴۲۸۱۲۴۲۱ - ۰۹۳۵۶۸۲۳۳۶۹

تمامی حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد به هر شکلی بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

مقالات

- کاربرد و کارکرد موسیقی در فرهنگ جامعه زرتشتیان کرمان | آریابرز غیبی..... ۱۰
- گونه‌شناسی موسیقی قومی کرمان | شهاب جعفری..... ۲۳
- تحلیلی جامعه‌شناختی از لایه‌های کرمان | شهاب جعفری..... ۵۱
- هویت ایرانی در بازی‌های محلی کرمان به زبان موسیقی | مسعود نکویی..... ۶۸
- کارآواهای آکاپلای کرمانی آئینه تمام‌نمای هویت ایرانی | مسعود نکویی..... ۷۹
- نگاهی تطبیقی به واسونک‌های شیراز و آبادون‌های سیرجان | شهاب جعفری..... ۹۲
- تحلیل جامعه‌شناختی متون آوازی سوگ آواهای کرمان | شهاب جعفری..... ۱۰۶
- نگاهی به سازهای موسیقی استان کرمان | سید فواد توحیدی..... ۱۱۹

یاد بزرگان

- نگاهی به زندگی و شیوه نوازندگی استاد داریوش برهانی | سیاوش برهانی..... ۱۴۵
- اسطوره گیتار الکتریک کرمان: همایون مجدزاده | عبدالرضا اوحدی..... ۱۵۵

گفت‌وگو

- گفت‌وگو با خانم دکتر لیلی افشار | رسانه موسیقی کرمان (رسام)..... ۱۹۶
- به بهانه ی حضور مجدد ایشان در کرمان برای برگزاری کارگاه آموزشی گیتار کلاسیک به همت آموزشگاه موسیقی بتهوون.....

- گفت‌وگو با جناب آقای بردیا کیارس | رسانه موسیقی کرمان (رسام)..... ۲۰۱
- به بهانه ی حضور مجدد ایشان در کرمان برای برگزاری کارگاه آموزشی ویولن کلاسیک به همت آموزشگاه موسیقی اخلاقی.....

- مدرسه گیتار بتهوون | شهاب جعفری..... ۲۰۵
- گفت‌وگو با جناب آقای محمد خسروی دانش.....

گزارش

- چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران-کرمان | رسانه موسیقی کرمان (رسام)..... ۲۱۰
- گزارشی از نحوه شکل گرفتن تیم معلمان جوان آموزشگاه دژاکام | مهناز دژاکام..... ۲۱۴
- چهارفصل (فستیوال هنرجویان ویولن) | امید آزادگان..... ۲۱۸
- نگاهی به رسییتال پیانو و ویولا وحید وردی و مصطفی طالب زاده و آنالیز فرمال..... ۲۲۷
- سونات ویولا شماره ۲ برامس | مصطفی طالب زاده.....

مقدمه | در سالی که گذشت، جهان مانند سال گذشته درگیر بیماری منحوس کرونا بود؛ کرونا درس‌های زیادی برایمان داشته است که بسیاری‌شان ما را نسبت به سبک زندگی و بسیاری امور اجتماعی آگاه می‌سازد. اما از نظر موسیقی به باورم درسی از آن گرفتیم که بهایش بسیار زیاد است. کرونا یادمان داد که کار جمعی و مشارکتی بس دشوار است و مشارکت در اجرای موسیقی از دشوارترین کارهای ممکن است. بسیاری از روانشناسان و جامعه‌شناسان، همه‌گیری و دنیاگیری فعلی را با وضعیت جنگ مقایسه کرده‌اند. هنوز پژوهشی جامع در باب امکانات و ابزار مختلف برای مواجهه با قرنطینه و دورنشینی ندیده‌ایم که نشان دهد که چه راه‌هایی برای مقابله بهتر است یا چه عواملی وضعیت را آسان‌تر می‌کند. اما با مشاهده‌ای عینی می‌توان گفت که اکثر کسانی که با موسیقی سرکار دارند، روحیه‌ای سالم‌تر دارند و شاداب‌ترند.

با انتشار نخستین شماره‌ی سالنامه موسیقی کرمان - که اینک پیش‌روی شماسست - برگ دیگری بر کارنامه‌ی کم‌شمار مقالات و کتاب‌های ویژه‌ی موسیقی کرمان افزوده شد. سالنامه موسیقی کرمان مجموعه‌ای است که به بررسی و تجزیه و تحلیل موسیقی کرمان می‌پردازد در این شماره بخش مقاله‌ها آقای غیبی در مقاله اول به کاربرد و کارکرد موسیقی در فرهنگ جامعه زرتشتیان کرمان پرداخته است. نگارنده در این مقاله، نخست اشاره‌های کوتاه به قوم زرتشتیان و تاریخ موسیقی در فرهنگ و مراسم آیینی این قوم دارد، سپس به بررسی ادبی ساختار متنی کتاب کاتها و نمونه‌های ضبط شده از خوانش آن می‌پردازد. در قسمت بعد نگاهی کوتاه به موسیقی اجرای نمازهای دینی، ترانه‌های مذهبی-آیینی و جشن‌ها دارد و در پایان به اختصار به بررسی جایگاه موسیقی در حیات فرهنگی اجتماعی زرتشتیان کرمان می‌پردازد و سعی دارد بتواند نقش موسیقی را به عنوان یک محرک فرهنگی در راستای ترویج و انسجام فرهنگ زرتشتی در بین پیروان این دین بررسی کند و ارتباط متنی ترانه‌ها با آموزش‌های دینی و باورهای مذهبی را بیابد. در مقاله‌ی دوم شهاب جعفری گونه‌شناسی موسیقی قومی کرمان را براساس نظریه‌ی چرخه‌ی حیات (کودکی، بلوغ، نوجوانی و جوانی، مراسم مذهبی و آیینی، سوگ) موسیقی موقعیتی و غیرموقعیتی بررسی کرده است. مقاله سوم با نگاهی جامعه‌شناسانه به لایه‌های کرمان در صدد پاسخگویی به چند سؤال طراحی شده است: اول؛ لایه‌های

رایج در کرمان حاوی چه مضامینی در باب زنان و خانواده است؟ دوم؛ وضعیت زنان در خانواده به چه صورتی ترسیم شده است؟ سوم؛ کارکرد لایه‌ها به عنوان گونه‌ای از شعر زنانه چیست؟ در مقاله چهارم و پنجم آقای نکویی به ارائه و تحلیل چند بازی کودکانه و کارآوا کرمانی پرداخته است و آنها را از نظر گردش ملودی، تنظیم و حرکت گذاری کرده است. مقاله ششم در چهار بخش به هم پیوسته به ترتیب زیر نگاشته شده است: ارائه تعریفی مستند از واسونک‌ها و آبادون‌ها با توجه به ریشه واژه و تعبیر فرهنگ‌های لغت و گفته‌های مردم‌شناسان بومی و غیربومی، بررسی موقعیت‌های اجرایی آن به عنوان یک کارگان زنانه، بررسی فنی ملودی‌ها، ریتم و اشعار این گونه موسیقایی و در نهایت جعفری به کمک نظریه اشاعه‌گرایی بررسی کرده است که واسونک و آبادون دارای ساختار مشابه و مشترک هستند. در مقاله هفتم جعفری به بررسی و تجزیه و تحلیل مفاهیم به کار رفته در سوگ آواهای کرمان و پاسخ به این پرسش است که مفاهیم استخراج شده، از حیث معنایی و محتوایی، از چه تنوع و گستردگی برخوردارند و اینکه علت این تفاوت‌های معنایی در چیست؟ پرداخته است. آقای توحیدی در مقاله هشتم به بررسی سازه‌های موسیقی کرمان در گروه‌های خود صدا، پوست صدا، زه صدا و هوا صدا پرداخته است.

در بخش یاد بزرگان آقای داریوش برهانی نگاهی به زندگی و شیوه تارنوازی استاد داریوش برهانی داشته‌اند. و آقای اوحیدی به بیوگرافی، نوازندگی و شیوه تدریس، اجراهای زنده و آلبوم‌های استاد همایون مجدزاده پرداخته‌اند.

در بخش گفت و گو رسانه موسیقی کرمان (رسام) با خانم لیلی افشار و آقای بردیا کیارس به بهانه حضور مجددشان در کرمان برای برگزاری کلاس مصاحبه کردند و شهاب جعفری به بهانه برگزاری بیست و یکمین دوره از مسابقات مجازی گیتار کلاسیک مدرسه گیتار بتهوون با آقای محمد خسروی دانش به گفت و گو نشسته است.

در بخش گزارش نیز رسانه موسیقی کرمان (رسام) مروری به چهاردهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی ایران داشتند. خانم مهناز دژاکام گزارشی از نحوه شکل‌گیری تیم معلمان جوان آموزشگاه دژاکام ارائه دادند. آقای آزادگان به معرفی فستیوال هنرجویان ویلن (چهار فصل) و اهداف آن پرداختند و آقای مصطفی طالب زاده مروری به برگزاری رستینال پیانو و ویولا (به نوازندگی وحید وردی و مصطفی طالب زاده) داشتند و در ادامه به آنالیز فرمال سونات ویولا شماره ۲ برامس پرداخته است.

مطالبی که در سالنامه موسیقی کرمان چاپ می‌شود بیانگر دیدگاه‌های نویسندگان آنها است. سالنامه در ویرایش مطالب آزاد است. آماده سازی این مجموعه در راستای ادای بخش اندکی از دین من به فرهنگ موسیقی شهرم، کرمان انجام شد. امیدوارم این تلاش مفید بوده و مورد استفاده‌ی اساتید و هنرجویان واقع شود و گامی در راه اعتلای سطح آموزشی-پژوهشی موسیقی کشورمان باشد.

شهاب جعفری

پژوهشگر موسیقی و مدرس دانشگاه

زمستان ۱۴۰۰